

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN VOOR DE
INHOUD VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
ZERDIRATOR KLÖCKNER TE 'S-GRAVENDEEL

26 september 1989

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het
milieu-effectrapport Zerdirator Klöckner te 's-Gravendeel
/ [Commissie voor de Milieu-effectrapportage]. - Utrecht :
Commissie voor de Milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-087-7
SISO 614.62 UDC [504.064.2:628.47] (492*3295)
Trefw.: milieu-effectrapportage ; 's-Gravendeel /
shredders / 's-Gravendeel.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Gedeputeerde
Staten van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP 's-GRAVENHAGE

uw kenmerk
210410/2

onderwerp

Advies voor richtlijnen MER
Zerdirector Klöckner c.a. te
's-Gravendeel

uw brief

2 augustus 1989

ons kenmerk

U811-89/Vi/mh/244-55
utrecht,

26 september 1989

Met bovenvermelde brief verzocht U de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) inzake de besluitvorming over de oprichting van een Zerdirector door Klöckner Scrap Trading and Processing B.V. te 's-Gravendeel. Hierbij bied ik U het advies van de Commissie aan, overeenkomstig artikel 41 n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Voor de inhoud van het advies verwijs ik kortheidshalve naar de samenvatting, waarin de belangrijkste aandachtspunten uit het advies zijn bijeengebracht.

Daarnaast vraag ik Uw speciale aandacht voor het volgende:

Het provinciaal beleid stelt bepaalde begrenzingsen aan de capaciteit van de autowrakkenverwerking binnen de provincie Zuid-Holland. Deze begrenzingsen zullen concreet worden aangegeven in het door Provinciale Staten nog vast te stellen en door de Kroon nog goed te keuren provinciale autowrakkenplan. Ten behoeve van de besluitvorming inzake vaststelling van het autowrakkenplan wordt geen m.e.r.-procedure doorlopen. De Commissie acht de principiële mogelijkheid van een extra shredderinstallatie binnen de provincie Zuid-Holland van cruciaal belang voor het vervolg van de m.e.r.-procedure voor het initiatief van Klöckner B.V. Zij neemt voorshands aan dat het ontwerpplan voor de verwijdering van autowrakken in bestaande zin zal worden gewijzigd. Immers, bij handhaving van de huidige tekst zou krachtens artikel 40 van de Afvalstoffenwet een vergunning moeten worden geweigerd. In dit geval zou een m.e.r.-procedure overbodig zijn. De Commissie heeft vernomen van het bevoegd gezag dat zij het voornemen heeft aan de eventuele capaciteitsuitbreiding de voorwaarde te verbinden van continuïteit van de verwerking van autowrakken en reststoffen op milieuhygiënisch verantwoorde wijze. De initiatiefnemer zal concreet dienen te maken of en in welke mate door de op te richten shredderinstallatie deze continuïteitseis kan worden gewaarborgd. Volgens de Commissie dienen de in dit kader te hanteren begrippen continuïteit en doelmatigheid te worden opgevat zoals in de wet is omschreven (Afvalstoffenwet, artikel 31 en 32.2; de ministeriële richtlijn voor provinciale plannen inzake verwijdering autowrakken, H 4.1, alsmede NEN-norm 6410).

kenmerk : U811-89/Vi/mh/244-55

vervolgblad: 1

Naar de mening van de Commissie kan een dergelijke argumentatie ondermeer worden onderbouwd met een analyse van aanbod- en verwerkingscapaciteit van autowrakken op zowel provinciaal als nationaal niveau.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de richtlijnen. Zij zal gaarne vernemen op welke wijze U gebruik zult willen maken van haar advies.

Dr. J.T. de Smidt,

voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Zerdirector Klöckner te 's-Gravendeel

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN
VOOR DE INHOUD VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
ZERDIRATOR KLÖCKNER TE 'S-GRAVENDEEL

Advies op grond van artikel 41 n, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) inzake de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport ten behoeve van de besluitvorming over de voorgenomen uitbreiding van Klöckner Scrap Trading & Processing b.v. te 's-Gravendeel met een shredderinstallatie (Zerdirector) voor de verwerking van schroot, auto-wrakken en witgoed;

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze

de werkgroep m.e.r. Zerdirector Klöckner 's-Gravendeel

de secretaris,

de voorzitter,

drs. M.J. Visschers

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 26 september 1989

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina</u>
1. INLEIDING	1
2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES	3
3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	6
4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	7
4.1 Probleemstelling	7
4.2 Doel van het voornemen	10
5. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOU- WING TE NEMEN ALTERNATIEVEN	11
5.1 De voorgenomen activiteit	11
5.2 Alternatieven	17
5.2.1 Nulalternatief	17
5.2.2 Inrichtingsalternatieven	18
5.2.3 Nadere milieubeschermdende maatregelen	18
5.2.4 Het alternatief met toepassing van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu	19
6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	20
7. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELINGEN VAN HET MILIEU	21
8. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	23
8.1 Algemeen	23
8.2 Luchtverontreiniging	24
8.3 Oppervlaktewater en waterbodem	24
8.4 Bodem en grondwater	25
8.5 Geluid- en trillingshinder	25
8.6 Externe veiligheid	26
8.7 Flora, vegetatie, cultuurgewassen, ecosystemen	26
8.8 Landschap	26
8.9 Indirecte milieu-effecten	27
9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	28
10. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE EN EVALUATIE ACHTERAF	28
11. SAMENVATTING VAN HET MER	29

BIJLAGEN

1. Brief van het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 2 augustus 1989 aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage met verzoek om advies voor de richtlijnen van het milieu-effectrapport.
2. Openbare bekendmaking van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat omtrent milieu-effectrapportage voor de oprichting van een Zerdinator (shredderinstallatie) bij het bedrijf Klöckner Scrap Trading & Processing B.V. te 's-Gravendeel in de Staatscourant van 2 augustus 1989.
3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van inspraakreacties.

SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP VAN
DE COMMISSIE VOOR DE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage die het onderhavige advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport inzake de de voorgenomen uitbreiding van Klöckner Scrap Trading & Processing B.V. te 's-Gravendeel met een shredderinstallatie (Zerdirector) voor de verwerking van schroot, autowrakken en witgoed, heeft opgesteld, staat onder voorzitterschap van dr. J.T. de Smidt.

In de werkgroep hebben voorts zitting:

- ir. A.H. Dirkzwager, wonende te Lelystad;
- ing. A.J. Dragt, wonende te Leusden;
- ir. T. Teeuwen, wonende te Amersfoort;
- ir. J.J. van Willigenburg, wonende te Amsterdam.

Drs. M.J. Visschers is als secretaris van de werkgroep opgetreden.

1. INLEIDING

De huidige bedrijfsactiviteiten van Klöckner Scrap Trading & Processing B.V. te 's-Gravendeel (verder in dit advies "Klöckner" genoemd) bestaan uit het bewaren, overladen, bewerken en verwerken van oude ferro- en non-ferro metalen. Het bedrijf is gevestigd te 's-Gravendeel op een industrieterrein gelegen ten westen van de Dordtsche Kil.

Zoals beschreven in de opgestelde startnotitie (d.d. juli 1989) heeft Klöckner het voornemen kenbaar gemaakt de bestaande activiteiten uit te breiden. De uitbreiding betreft het installeren van een Zerdirector (shredderinstallatie) ten behoeve van het verwerken (shredderen) van schroot, autowrakken en witgoed. De installatie zal een capaciteit hebben van circa 100.000 ton per jaar. Volgens Klöckner zal 70 % van de capaciteit worden benut voor schrootverwerking en 30 % voor verwerking van autowrakken. Naast de installatie van een Zerdirector zullen een aantal wijzigingen worden doorgevoerd in de huidige bedrijfsvoering en schrootverwerking.

Ter ondersteuning van de besluitvorming ten behoeve van de uitbreiding met een Zerdirector en het beheer van de Zerdirector zal milieu-effectrapportage (m.e.r.) worden uitgevoerd volgens de regels van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). De m.e.r. zal worden toegepast ten behoeve van de vergunningverlening Afvalstoffenwet (AW) en Wet Verontreiniging Oppervlaktewater (WVO). Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zijn bevoegd gezag voor de Afvalstoffenwetvergunning. Rijkswaterstaat Directie Zuid-Holland zal als bevoegd gezag voor de WVO-vergunning optreden in het geval lozing van afvalwater op oppervlaktewater plaats zal vinden. Wanneer lozing van afvalwater op riolering aangesloten op een rioolwaterzuiveringsinstallatie zal plaatsvinden, zal het dagelijks bestuur van het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden als bevoegd gezag optreden.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zullen de milieu-effectrapportage ten behoeve van de vergunningaanvraag coördineren.

Per brief van 2 augustus 1989 (bijlage 1) verzochten Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland de Commissie voor de m.e.r. te adviseren over de richtlijnen met betrekking tot het door de initiatiefnemer op te stellen milieu-effectrapport (MER). De bekendmaking van de start van de m.e.r. vond plaats in de Staatscourant van 2 augustus 1989 (bijlage 2).

Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd. De Commissie vergaderde op 21 augustus, 29 augustus en 5 september. Op 21 augustus 1989 bracht de werkgroep tevens een bezoek aan de bedrijfslocatie van de initiatiefnemer, waarbij de Commissie van de initiatiefnemer en ambtelijke vertegenwoordigers van het bevoegd gezag nadere informatie kreeg over het voornemen. Vertegenwoordigers van de Commissie, bevoegd gezag en initiatiefnemers wisselden op 5 september 1989 van gedachten over een concept-advies van de Commissie.

Doel van het voorliggende advies van de Commissie is de milieu-aspecten van de voorgenomen oprichting en het beheer van de Zerdinator te 's-Gravendeel en de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het MER aan te geven.

In de opstelling van haar advies heeft de Commissie alle via de provincie ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen (zie bijlage 4) die schriftelijk werden uitgebracht in beschouwing genomen. Voor zover deze reacties betrekking hebben op milieu-aspecten van het voornemen, werden zij in het advies verwerkt.

Het advies is samengesteld in volgorde van onderwerpen welke een MER tenminste moet bevatten volgens artikel 41 j van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne. Hoofdstuk 2 bevat een samenvatting van de belangrijkste onderdelen van dit advies.

2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Het bedrijf Klöckner Scrap Trading & Processing B.V. te 's-Gravendeel heeft het voornemen kenbaar gemaakt een Zerdirator (shredderinstallatie) te installeren ten behoeve van het verwerken (shredderen) van schroot, autowrakken en witgoed. Naast de installatie van een Zerdirator zullen een aantal wijzigingen worden doorgevoerd in de huidige bedrijfsvoering en schrootverwerking.

Ter ondersteuning van de besluitvorming ten behoeve van het installeren van de Zerdirator zal milieu-effectrapportage (m.e.r.) worden uitgevoerd volgens de regels van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). De m.e.r. zal worden toegepast ten behoeve van de vergunningverlening Afvalstoffenwet (AW) en Wet Verontreiniging Oppervlaktewater (WVO). Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zijn bevoegd gezag voor de Afvalstoffenwetvergunning. Rijkswaterstaat Directie Zuid-Holland zal als bevoegd gezag voor de WVO-vergunning optreden in het geval lozing van afvalwater op oppervlaktewater zal plaatsvinden. Wanneer lozing van afvalwater op riolering aangesloten op een rioolwaterzuiveringsinstallatie zal plaatsvinden, zal het dagelijks bestuur van het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden als bevoegd gezag optreden. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zullen de milieu-effectrapportage ten behoeve van de vergunningaanvraag coördineren.

Doel van het voorliggende advies van de Commissie is de milieu-aspecten van de voorgenomen uitbreiding met een Zerdirator en het beheer van de Zerdirator te 's-Gravendeel en de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het MER aan te geven.

De belangrijkste onderdelen van dit advies zijn hierna samengevat in de vorm van een aantal vragen en punten waaraan in het MER ten behoeve van de besluitvorming aandacht zal moeten worden gegeven.

Vorm en presentatie van het MER (hoofdstuk 3)

- Het MER kan worden opgesteld als afzonderlijk document of als onderdeel van de vergunningaanvraag. In het laatste geval zal het MER dan wel afzonderlijk herkenbaar moeten zijn.
- De milieu-aspecten moeten algemeen begrijpelijk worden weergegeven.
- Keuze-elementen moeten duidelijk naar voren worden gebracht.

Probleemstelling en doel (hoofdstuk 4)

- In de probleemstelling zullen allereerst de problemen aan de orde moeten komen, die de aanleiding vormen tot de voorgenomen activiteit.
- In de probleemstelling dienen de overwegingen aan de orde te komen om van de huidige wijze van verwerking en afvoer over te gaan op de voorgenomen wijze van verwerking van schroot, autowrakken en witgoed. De uitwerking van de probleemstelling dient objectief en neutraal te worden weergegeven.
- Een tweetal aspecten speelt bij de besluitvorming over de voorgenomen activiteit een belangrijke rol, te weten beleids- en inrichtingsaspecten. Beide aspecten dienen in het kader van de probleemstelling aan de orde te komen.

Beleidsaspecten:

Ingegaan dient te worden op in het kader van het provinciaal beleid gestelde begrenzings aan de capaciteit van de autowrakkenverwerking binnen de provincie Zuid-Holland. De Commissie acht de principiële mogelijkheid van een extra shredderinstallatie binnen de provincie Zuid-Holland van cruciaal belang voor het vervolg van de m.e.r.-procedure. De Commissie heeft vernomen van bevoegd gezag dat zij het voornemen heeft capaciteitsuitbreiding niet tevoren uit te sluiten doch daaraan de voorwaarde te verbinden van continuïteit van de verwerking van autowrakken en reststoffen op milieuhygiënisch verantwoorde wijze. De initiatiefnemer zal concreet dienen te maken of en in welke mate door de op te richten shredderinstallatie deze continuïteitseis kan worden gewaarborgd.

Naar de mening van de Commissie kan een dergelijke argumentatie ondermeer worden onderbouwd met een analyse van aanbod- en verwerkingscapaciteit van autowrakken op zowel provinciaal als (inter)nationaal niveau.

Inrichtingsaspecten:

De inrichtingsaspecten van de bedrijfsactiviteiten in de huidige situatie dienen in relatie tot de probleemstelling te worden behandeld.

De voorgenomen activiteit en de in beschouwing te nemen alternatieven
(hoofdstuk 5)

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit dient te worden ingegaan op de navolgende aspecten: inzameling; prognose aanbod en samenstelling; herkomst; registratie, acceptatie en controle; aanleg en bodembescherming; capaciteit shredderinstallatie; opslag; installaties en voorzieningen ten behoeve van voorbereiding; Zerdirector; bedrijfstijden; scheiding in componenten/fracties; producten/reststoffen; afvalstoffen; afvalwater; aan- en afvoer; locatie-aspecten/planologie; calamiteiten en milieu-eisen.

Als alternatieven komen ten minste de volgende voor een volwaardige uitwerking tot het einde toe in aanmerking:

- het nulalternatief^[1]
- inrichtingsalternatieven met nadere milieubeschermdende maatregelen
- het meest-milieuvriendelijke alternatief.

In het MER zal het alternatief dat de voorkeur heeft van de initiatiefnemer (voorkeursalternatief waarop de vergunningaanvraag is gericht) moeten worden aangegeven.

Besluitvorming (hoofdstuk 6)

- Hoe zal de besluitvorming verlopen en voor welk besluit wordt het MER opgesteld? Welke procedure en welk tijdplan worden daarbij gevolgd?
- Welke reeds genomen besluiten of beleidsvoornemens stellen randvoorwaarden of beperkingen aan de besluitvorming?

---

1 Het nulalternatief kan worden toegepast als een referentiekader voor de beoordeling van de milieu-effecten (zie hoofdstuk 7).

- Welke andere besluiten zullen nog moeten worden genomen om de inrichting te kunnen realiseren?

Het bestaande milieu (hoofdstuk 7)

- De beschrijving van de bestaande toestand van het milieu waarbij inbegrepen de te verwachten (autonome) ontwikkelingen van dat milieu houdt verband met het nulalternatief en vormt tevens het referentiekader voor de beoordeling van de gevolgen van de alternatieven.
- De omvang van het studiegebied varieert per milieu-aspect en wordt bepaald door de maximale reikwijdte van de effecten per milieucomponent.
- De volgende milieu-aspecten verdienen bij dit onderdeel van het MER met name aandacht: abiotische aspecten, biotische aspecten, landschap, bodemgebruik en de te verwachten autonome ontwikkelingen.

Gevolgen voor het milieu (hoofdstuk 8)

- Welke voorspellingsmethoden en -modellen worden gebruikt?
- In de paragrafen 8.2 tot en met 8.9 van het advies wordt ingegaan op de te verwachten gevolgen per milieu-aspect. Bij de behandeling van deze gevolgen per milieu-aspect zal ook moeten worden gelet op de onderlinge afhankelijkheid van en de samenhang tussen de onderscheiden milieu-aspecten.
- De gevolgen per milieu-aspect betreffen luchtverontreiniging, oppervlaktewater en waterbodembodem, bodem en grondwater, geluid- en trillingshinder, externe veiligheid, flora, vegetatie, cultuurgewassen en ecosystemen, landschap en indirecte milieu-effecten.

Vergelijking van de alternatieven (hoofdstuk 9)

- Het MER moet een vergelijking bevatten van de alternatieven met als referentiekader de autonome ontwikkeling. Normen en waarden van het milieubeleid moeten daarbij worden betrokken.

Leemten in kennis en informatie en evaluatie achteraf (hoofdstuk 10)

- Welke leemten in kennis en informatie bestaan er nog? Welke onzekerheden zijn er ten aanzien van de gebruikte gegevens, de gebruikte voorspellingsmethoden en de te verwachten milieugevolgen?
- Wat is het belang van deze leemten in kennis voor de besluitvorming?
- Welke voorbereidingen zullen worden getroffen om de werkelijk optredende gevolgen voor het milieu te kunnen meten (evalueren) en zonodig te corrigeren na realisering van de activiteit?

Samenvatting van het MER (hoofdstuk 11)

- De projectnota/MER zal tenslotte kort en overzichtelijk de kern van alle hoofdonderdelen van het MER moeten samenvatten.

3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

Het MER zal de probleemstelling, het doel en de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven duidelijk dienen te behandelen. Dit om de betreffende milieu-aspecten algemeen begrijpelijk te maken.

Het MER kan worden opgesteld als een op zich zelf staand document. Het kan ook worden gepresenteerd als onderdeel van de vergunningenaanvraag. In het laatste geval zal het MER dan wel afzonderlijk herkenbaar moeten zijn.

Verder gelden voor de presentatie van het MER de volgende aandachtspunten:

- In het MER moeten keuze-elementen duidelijk naar voren worden gebracht.
- Het MER moet voorzien zijn van een samenvatting, die goed is afgestemd op de inhoud van het MER of van het MER-gedeelte van de vergunningenaanvraag.
- Onderbouwende informatie kan in bijlagen behorende tot het MER worden opgenomen. Daartoe kunnen ook behoren een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst.

4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Het MER dient een duidelijke uitwerking van de probleemstelling te geven. Daarnaast dient het MER een beschrijving te bevatten van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd (Wabm, artikel 41 j, lid 1 onder a).

4.1 Probleemstelling

In de probleemstelling zullen allereerst de problemen aan de orde moeten komen, die door middel van de voorgenomen activiteit kunnen worden opgelost.

In de startnotitie stelt de initiatiefnemer dat de probleemstelling ondermeer is gelegen in de noodzaak in de toekomst te voldoen aan de vraag naar een kwalitatief hoogwaardig produkt. Het MER zal dan ook de overwegingen moeten bevatten om van de huidige wijze van verwerking over te gaan op de voorgenomen wijze van verwerking van schroot, autowrakken en witgoed. De uitwerking van de probleemstelling dient objectief en neutraal te worden weergegeven.

De besluitvorming inzake de onderhavige m.e.r.-procedure heeft betrekking op een vergunningverlening inzake de Afvalstoffenwet (AW) en de Wet verontreiniging oppervlaktewater (WVO). De vergunningverlening wordt mede bepaald door beleidvoornemens en randvoorwaarden opgenomen in het ontwerpplan voor de verwijdering van autowrakken in Zuid-Holland 1989-1994. Op grond hiervan dienen naar de mening van de Commissie beleidsaspecten in de probleemstelling in beschouwing te worden genomen. Daarnaast dienen in het kader van de probleemstelling inrichtingsaspecten te worden behandeld.

In onderstaande wordt ingegaan op door de Commissie van belang geachte beleids- en inrichtingsaspecten.

Beleidsaspecten

In het door de provincie Zuid-Holland opgestelde ontwerpplan voor de verwijdering van autowrakken 1989-1994 worden begrenzings gesteld aan de capaciteit van de autowrakkenverwerking binnen de provincie. In paragraaf 3.6 van het ontwerpplan wordt het volgende gesteld:

"De capaciteit van de verwerkingsbedrijven in de provincie is ruim voldoende om een goede doorstroming van wrakken afkomstig uit Zuid-Holland te garanderen.

Er is nu zelfs sprake van overcapaciteit die wordt opgevuld met wrakken afkomstig uit andere provincies. De provincie kan dit niet verbieden. De vestiging van nieuwe bedrijven is daarom niet gewenst. Een vergunning zal in dat geval worden geweigerd."

Alvorens de startnotitie in te dienen heeft de initiatiefnemer over het bovenstaande vooroverleg gevoerd met bevoegd gezag. Dit vooroverleg heeft geleid tot de navolgende conclusie. "Initiatieven met betrekking tot capaciteitsuitbreiding van bestaande verwerkingsinstallaties of oprichting van nieuwe installaties zullen door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland niet op voorhand worden uitgesloten, ondanks het gegeven

dat op zich voldoende verwerkingscapaciteit aanwezig is ten opzichte van het aantal in Zuid-Holland vrijkomende autowrakken. Van de initiatiefnemer zal worden gevraagd de gevolgen van het initiatief aan te geven voor de continuïteit van de milieuhygiënisch verantwoorde verwijdering van zowel autowrakken als daarbij vrijkomende reststoffen"[2]. Met deze wijziging in het ontwerpplan is motivering en bewijslast omtrent continuïteit en doelmatigheid gelegd bij de initiatiefnemer.

De Commissie acht de principiële mogelijkheid van een extra shredderinstallatie binnen de provincie Zuid-Holland van cruciaal belang voor het vervolg van de m.e.r.-procedure. Zij neemt voorhands aan dat het ontwerpplan voor de verwijdering van autowrakken in bestaande zin zal worden gewijzigd. Immers zou bij handhaving van de huidige tekst krachtens artikel 40 van de Afvalstoffenwet een vergunning moeten worden geweigerd, in welk geval een m.e.r.-procedure overbodig zou zijn. Aan de eventuele capaciteitsuitbreiding heeft de provincie Zuid-Holland de voorwaarde verbonden van continuïteit van de verwerking van autowrakken en reststoffen op milieuhygiënisch verantwoorde wijze. In de richtlijnen op grond van artikel 6 van de Afvalstoffenwet wordt het begrip continuïteit in verband gebracht met het ongestoord functioneren van de inrichtingen. In het bijzonder houdt de waarborg voor continuïteit in dat het aantal inrichtingen en hun gezamenlijke capaciteit niet kleiner of groter dienen te zijn dan bij het aanbod van de autowrakken past; de continuïteit wordt immers verstoord indien een inrichting door een tekort aan aanbod haar activiteit zal moeten staken (zie ministeriële richtlijn voor provinciale plannen inzake verwijdering autowrakken, H 4.1; zie tevens NEN-norm 6410 punt 3.11 voor begrip doelmatigheid, de toelichting op artikel 31 en 32.2 van de Afvalstoffenwet en de toelichting op artikel 8 van de Wet chemische afvalstoffen). De initiatiefnemer zal concreet dienen te maken of en in welke mate door de op te richten shredderinstallatie deze continuïteitseis kan worden gewaarborgd. Naar de mening van de Commissie dient een dergelijke argumentatie ondermeer te worden onderbouwd met een analyse van ontwikkelingen in het aanbod van autowrakken en schroot op zowel provinciaal als (inter)nationaal niveau.

Inrichtingsaspecten

Onder de bedrijfsactiviteiten in de huidige situatie vallen de navolgende deelactiviteiten:

1. aanvoer te verwerken materiaal
2. sorteren en opslag
3. verwerking
4. afvoer en afzet

Met betrekking tot de diverse deelactiviteiten acht de Commissie in het kader van de probleemstelling de beantwoording van de volgende vragen van belang.

---

2 Brief Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland aan Derks, De Gier, Pentinga, Advocaten en Notarissen te Utrecht, d.d. 17 augustus 1989, kenmerk 210431.

Aanvoer te verwerken materiaal

- Welke categorieën te verwerken materiaal (in ton/jaar) worden jaarlijks aangevoerd (opgave periode 1975-heden)? Gegevens opgeven in tabelvorm, waarbij de fluctuaties binnen het jaar duidelijk worden aangegeven.
Tevens dient inzicht te worden gegeven in de oorsprong en fysisch-chemische samenstelling (inclusief verontreinigingsgraad) van de aangevoerde categorieën te verwerken materiaal.
- Wat is de prognose inzake de jaarlijkse aanvoer van materiaal op korte termijn (heden-1995) en op lange termijn (tot na 2010). Prognose opgeven naar categorie, hoeveelheid en herkomst.
- Hoe groot is de betrouwbaarheid van de opgave van de aanvoer en wat zijn de onzekerheden?
- Op welke wijze wordt het materiaal aangevoerd (opgave transportwijze per hoeveelheid van een bepaalde categorie)?
- Uit welke gebiedsregio zijn de diverse vrachten (categorie, hoeveelheid, jaar) afkomstig?
- Op welke wijze vindt de registratie van aangevoerd materiaal plaats?
- Welke verkeerstechnische problemen doen zich voor bij de aanvoer van materiaal (extra belasting wegennet)?

Sorteren en opslag

- Op welke wijze vindt sortering plaats?
- Op welke wijze vindt het intern transport ten behoeve van sorteren en opslag plaats?
- Welke categorieën uitgesorteerde materialen worden onderscheiden?
- Op welke wijze worden de diverse categorieën uitgesorteerde materialen opgeslagen?
- Op welke wijze en hoe intensief wordt gecontroleerd of LPG-tanks nog aanwezig zijn in autowrakken? Op welke wijze worden deze verwijderd?
- Op welke wijze en hoe intensief worden de materialen gecontroleerd op restanten vloeistoffen (olie, brandstof, systeemvloeistoffen in autowrakken, koelvloeistoffen en olie in witgoed en vloeistofrestanten in vloeistoffentanks) en andere verontreinigingen (bijvoorbeeld asbest en PUR-schuim)? Op welke wijze worden deze verwijderd uit het materiaal en verwerkt? Is een bepaalde functionaris voor controle en verwijdering verantwoordelijk binnen het bedrijf? Wat is zijn functie en taak?
- Hoe sluitend is de controle op LPG-tanks en bovengenoemde restanten verontreinigingen? Hoe groot is het risico inzake brand- en explosiegevaar en bodem- en luchtverontreiniging bij opslag en verwerking van het materiaal? Welke bodembeschermende maatregelen zijn getroffen?
- In hoeverre wordt voorkomen dat afwatering van in percolerend regenwater opgeloste verontreiniging uit materiaal plaatsvindt naar de bodem, aangrenzende terreinen en oppervlaktewater?
- Welke categorieën en hoeveelheden afval komen vrij bij het sorteren en opslaan? Wat is hun samenstelling en op welke wijze worden zij verwerkt?

Verwerking

- Op welke wijze wordt het gesorteerd materiaal verwerkt?

- Op welke wijze vindt het intern transport ten behoeve van verwerking plaats?
- Wat is het volumegewicht (kg/m³) van de verwerkte materialen?
- Welke categorieën en hoeveelheden afvalstoffen komen vrij bij het verwerken van gesorteerd materiaal? Wat is hun chemische en fysische samenstelling en op welke wijze worden zij verwerkt?

Afvoer en afzet

- Hoe vindt de huidige manier van afvoer van materiaal plaats. Welke zijn de afzetgebieden? (opgave naar categorie, hoeveelheid, transportwijze en bestemming)?
- In de startnotitie is gesteld dat de probleemstelling is gelegen in de noodzaak in de toekomst te voldoen aan de vraag naar een kwalitatief hoogwaardig produkt. Welke knelpunten bemoeilijken de afzet van eindprodukt bij de huidige verwerkingswijze?
- Op basis van welke argumenten, overwegingen, knelpunten overweegt de initiatiefnemer over te stappen op een andere manier van verwerking?

4.2 Doel van het voornemen

Uit de hiervoor aangeduide probleemstelling moet in het MER het doel van het project worden afgeleid in relatie tot de problematiek op het gebied van de verwerking van schroot, autowrakken en witgoed.

5. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN

In het MER moeten de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven worden beschreven en uitgewerkt. Bij de beschrijving van de alternatieven voor de Zerdinator zijn de inrichtingsaspecten van belang.

De initiatiefnemer kan in het MER al een voorkeur uitspreken voor één van de alternatieven. De motivering van de keuze uit de nader in beschouwing genomen (reële) alternatieven dient in het MER te worden beschreven, alsmede het selectieproces dat tot het betreffende voorkeursalternatief heeft geleid. Wat betreft de gedetailleerdheid van de beschrijving zou met name moeten worden ingegaan op die onderdelen van de activiteit welke belangrijke milieuconsequenties kunnen hebben.

De voorgenomen installatie dient te worden beschreven voor zover deze beschrijving inzicht geeft in bronnen van (rest-)uitwerpen naar de bodem, het water of de lucht en in fysieke ingrepen onder normale en niet normale bedrijfsomstandigheden (ook opstarten en uit bedrijf nemen). Aan deze beschrijving kunnen de verschillende mogelijke milieubescherpende maatregelen (zie 5.2.4) worden verbonden. Bij deze beschrijving dienen de overige bedrijfsactiviteiten welke een bijdrage hebben aan de totale uitwerp te worden meegenomen.

5.1 De voorgenomen activiteit

In het kader van de beschrijving van de voorgenomen activiteit acht de Commissie de volgende vragen van belang:

Inzameling

- Op welke wijze vindt de inzameling van de diverse categorieën te verwerken materiaal voor de verwerkingsinrichting plaats (particulier, overheid; frequentie, periodiek en/of op afroep; contractueel, logistiek e.d.)?
- Bestaan er voor deze afvalstoffen garanties voor een blijvende aanvoer (bijvoorbeeld in de vorm van contracten met toeleveranciers zoals particulieren en/of gemeenten)?
- Zijn er mogelijkheden (b.v. door middel van tariefstelling) om de aanvoer van te verwerken materiaal te bevorderen, dan wel te voorkomen dat het materiaal wordt afgevoerd naar elders?

Prognose aanbod en samenstelling

- Wat betreft de opgave van de prognose van aangevoerd materiaal en samenstelling wordt verwezen naar paragraaf 4.1 van de probleemstelling, onderdeel "aanvoer te verwerken materiaal".
- Hoe hard is de prognose inzake de verwerking van autowrakken, zoals vermeld in de startnotitie? Welke garanties kunnen in dit kader worden gegeven?

- In hoeverre zijn aangevoerde autowrakken afkomstig uit andere provincies dan wel het buitenland?[3]
- In hoeverre zal de samenstelling op korte en lange termijn wijzigen? In dit verband is ondermeer de toename van gebruik van kunststof materiaal in auto's van belang.

Registratie, acceptatie en controle

- Op welke wijze vindt de registratie plaats van aangevoerd te verwerken materiaal, af te voeren afvalstoffen en af te voeren verwerkt schroot (registratie naar kwaliteit, kwantiteit, herkomst en bestemming)?
- Aan welke eisen met betrekking tot het verwijderd zijn van LPG-tanks, brandstof, systeemvloeistoffen en overige verontreiniging (ondermeer asbest en vloeistofrestanten) dienen te verwerken autowrakken, witgoed en schroot te voldoen? Welk is het acceptatiebeleid in deze? Op welke wijze wordt de toeleverancier hiertoe verplicht?
- Op welke wijze vindt de controle plaats ten behoeve van registratie en acceptatie? Is een bepaalde functionaris verantwoordelijk voor de controle en wat is zijn functie?
- Indien schroot niet wordt geaccepteerd, hoe vindt opslag en doorgeleiding van dit schroot dan plaats?

Aanleg en bodembescherming

- Bij de aanleg en herinrichting dient te worden aangegeven op welke wijze bodem- en grondwaterverontreinigingen worden gesaneerd. Op welke wijze is het saneringsplan afgestemd op het provinciaal bodemsaneringsbeleid?
- Welke afstemming heeft plaatsgevonden tussen uitvoering van het saneringsplan en de m.e.r.-procedure?
- Welk grondverzet ter voorbereiding van de aanleg van de inrichting vindt plaats?
- Welke bodembeschermende voorzieningen worden aangebracht?
- Hoe vindt controle plaats op de aanleg van bodembeschermende voorzieningen?

Capaciteit shredderinstallatie

- Hoe groot is de capaciteit op jaarbasis van de geplande Zerdicator en hoe verhoudt deze capaciteit zich tot de gemaakte prognose voor schroot, autowrakken en witgoed?
- In welke onderdelen liggen de beperkingen in de verwerkingscapaciteit van de totale inrichting? Wat zijn de capaciteiten van de diverse onderdelen?
- Kan een mogelijk benodigde capaciteitsvergroting of -verkleining worden ingepast als mocht blijken dat het werkelijke afvalaanbod na in gebruikname van de installaties door onvoorziene omstandigheden toch afwijkt van de gemaakte prognoses en is hiermee bijvoorbeeld bij de terreinreservering rekening gehouden?

---

3 Zie tevens inspraakreacties nr. 1 en 2, bijlage 4.

Opslag

- Hoe groot is de opslaglocatie, aangegeven in dagaanvoer van:
  - aangevoerd materiaal
  - gesorteerd materiaal
  - verwerkt materiaal
  - afvalstoffen?
- In hoeverre is de grootte van de diverse opslaglocaties toereikend om pieken in aanvoer bij bedrijfsstoringen op te vangen?

Installaties en voorzieningen ten behoeve van voorbereiding

- Welke installaties en voorzieningen ten behoeve van de voorbereiding van te shredderen materiaal worden gebruikt? Hieronder vallen ondermeer eventuele verwijdering LPG-tanks, brandstof, olie, remvloeistoffen, accu's, banden en kunststof uit autowrakken en koelvloeistoffen, olie, CFK-houdend isolatiemateriaal (PUR-schuim) en PCB-houdende condensatoren uit witgoed en daarnaast knippen en persen.
- Op welke wijze worden de hierbij ontstane afvalstoffen verwijderd?
- Welke milieutechnische voorzieningen zijn bij de voorbereidingen getroffen?

Zerdirator

- Hoe is de opbouw van de Zerdirator naar de diverse onderdelen (ondermeer invoer, molen, ontstoffingsinstallatie, scheidingsinstallatie, windzifterinstallatie en transportbanden).
- Hoe zien de processchema's van de installaties en de eventueel gefaseerde opzet en dimensionering van de verschillende onderdelen (modulen) eruit?
- Wat is de levensduur van de installatie?
- Hoe vaak staat de installatie stil in verband met onderhoud en reparatie?

Bedrijfstijden

- Op welke tijden (op een dag en in de week) zullen verschillende onderdelen in bedrijf kunnen zijn? Wordt overwogen (incidenteel) 's avonds/'s nachts te werken?
- Wordt er op zon- en feestdagen gewerkt?
- Op welke tijdstippen vindt aanvoer en afvoer plaats?

Scheiding in componenten/fracties

- In welke componenten en fracties wordt het geshredderde materiaal opgesplitst en gescheiden?
- Wat is de chemische samenstelling, fysische hoedanigheid en het volumegewicht in kg/m³ van de diverse componenten en fracties (chemische en fysische karakterisering)? Welke is de uitspoelbaarheid van de intrinsieke verontreinigingen in de componenten en fracties op korte en langere termijn?
- Tot welke categorie (te weten produkt, nuttig toepasbare reststof, niet-afzetbare en voor nuttige toepassing ongeschikte reststof, afvalstof of chemische afvalstof) behoort elke onderscheiden component of fractie?

Nuttige toepassing en hergebruik

- Op welke wijze wordt een nuttige toepassing of hergebruik bevorderd van de produkten c.q. de vaste en vloeibare reststoffen, welke ontstaan bij de (voor)bewerking, het shredderen, stofafscheiding, waterzuivering en -scheiding en voor welke afzetgebieden?
Voor de bedrijfsperiode van de verwerkingsinrichting zullen afzetscenario's moeten worden ontwikkeld uitgaande van:
  - a. de bestaande mogelijkheden terzake;
  - b. eventuele toekomstige mogelijkheden (bijvoorbeeld uitgaande van optimale nuttige toepassing);
  - c. het ontbreken van mogelijkheden tot nuttige aanwending van één of meer produkten en reststoffen;
  - d. beperking van af te voeren reststoffen voor zover niet geschikt voor nuttige toepassing.
- Inzicht is vereist in de wijze waarop wordt voorzien in kwaliteitsbewaking van de bovenbedoelde materialen en stoffen mede met het oog op nuttige toepassing en op welke wijze men kwaliteitsverbetering (in milieuhygiënisch opzicht) verwacht te kunnen realiseren.

Afvalstoffen

- Welke vaste en vloeibare afvalstoffen ontstaan voorafgaand aan en tijdens het shredderen (opgave in hoeveelheid per jaar gerelateerd aan de jaaraanvoer van schroot, autowrakken en witgoed)?
Op welke wijze wordt voorzien in de beperking van ontstane afvalstoffen? Op welke wijze worden de ontstane afvalstoffen verwerkt? Welke knelpunten doen zich hierbij voor in de provincie Zuid-Holland?
- Welke invloed zal de verwachte toename van het gebruik van kunststoffen in auto's hebben op de samenstelling, hoeveelheid en verwerkbaarheid van de afvalprodukten?
- Aandacht dient te worden geschonken aan de benodigde extra stort- c.q. verwerkingscapaciteit voor de niet-afzetbare en voor nuttige toepassing ongeschikte reststoffen, waaronder shredderstof. Waarheen vindt afvoer plaats (beheerder, verwerker)? Voor welke periode is stortcapaciteit gegarandeerd? Op welke verwerkingsmethode wordt overgegaan wanneer de stortcapaciteit is benut?

Afvalwater

- Welke afvalwaterstromen worden geproduceerd bij de ontstoffingsinstallatie en andere onderdelen van de gehele inrichting (verontreinigd hemelwater inbegrepen)? Wat is de samenstelling bij normale bedrijfsomstandigheden, het opstarten van de installatie, en bij eventuele storingen?
- Op welke wijze wordt het goed functioneren van het rioleringsstelsel gewaarborgd (bergingscapaciteit, overstortfrequentie, lichte slib, riool lekkage)?
Hierbij dient aandacht te worden geschonken aan een buffercapaciteit voor grote regenintensiteiten, resulterend in een buffertank op het terrein, of een zodanige berging van het rioleringsstelsel dat de frequentie van overstorten binnen aanvaardbare grenzen blijft.
- Welke schommelingen in samenstelling van het afvalwater treden op? Wordt overwogen een bufferbassin voor afvalwater in te richten om de samenstelling voor behandeling/lozing te controleren?

- Op welke wijze worden de diverse afvalwaterstromen behandeld? Wat is de samenstelling van het effluent? Wat is de hoeveelheid, samenstelling en bestemming van gevormde residuën, bijvoorbeeld slib?
- Welke voor- en nadelen heeft het kleinschalig, in eigen beheer behandelen van afvalwater op de bedrijfslocatie?
- Is een bepaalde functionaris verantwoordelijk voor controle en onderhoud van de behandelingsinstallaties en wat is zijn functie?
- Op welke wijze wordt het al dan niet behandelde afvalwater geloosd? Wat zijn de lozingsconcentraties en de hierbij optredende piekconcentraties?
- Bij de opgave van de samenstelling van de afvalwaterstromen (proceswater en hemelwater) dienen ondermeer de onderstaande parameters te worden opgegeven:
  - zware metalen: kwik, cadmium, arseen, koper, chroom, zink, nikkel, lood en antimoon
  - PAK's
  - PCB's
  - MAK's
  - olie
  - zwevend stof, CZV en N-Kjeldahl.

Luchtverontreiniging

- Welke uitworp van luchtverontreinigende stoffen wordt verwacht bij procesinstallaties en op- en overslag (met name gericht op stof, zware metalen en gasvormige componenten)? Wat zijn de afgashoeveelheden en temperatuur?
- Welke maatregelen zijn voorzien om de mate van uitworp van luchtverontreinigende stoffen te beperken en wat zijn de restemissies?

Geluidproductie

- Wat is de geluidproductie van de inrichting, uitgedrukt in een gemiddelde en maximale immissie-relevante bronsterkte en wat is de spectrale verdeling?
- Wat is de gemiddelde en maximale immissie-relevante bronsterkte van de verschillende deelinstallaties en wat is de spectrale verdeling en hoe zijn deze bepaald?
- Wat is de representatieve bedrijfssituatie voor de drie te onderscheiden etmaalperioden?
- Valt de nieuwe inrichting onder de categorie A-inrichting? Is geluidzoningering inzake de Wet Geluidhinder van toepassing?

Aan- en afvoer

- Op welke wijze wordt het te verwerken materiaal aangevoerd en het verwerkte materiaal afgevoerd (onderverdeling in vrachten per werkdag)?
- Hoe zullen de vervoersstromen zijn naar en van de verwerkingsinrichting als gevolg van de aanvoer van materiaal en de afvoer van producten, reststoffen, niet verwerkbaar afvalstoffen e.d. (onderverdeeld in vrachtwagens en vrachtschepen, alsmede de procentuele aankomstverdeling op een gemiddelde werkdag)?
- Wat is de verhouding van het voor de verwerkingsinrichting bestemde verkeer ten opzichte van het overige verkeer op de aan- en afvoerroutes?
- Welke verkeerstechnische problemen kunnen zich voordoen?

- Hoe is de berijdbaarheid van de wegen (breedte en draagvermogen) naar en op het terrein? Hoe is de toegankelijkheid en de capaciteit van de vaarwegen?
- Welke parkeer-, wacht- en manoeuvreerruimte voor transportmiddelen worden bij de inrichting gereserveerd?
- Op welke wijze wordt voorkomen dat bij de aan- en afvoer over water en overslag van materiaal de waterbodem wordt verontreinigd?

Locatie-aspecten/planologie

- Op grond van welke criteria komt de gekozen locatie als geschikt naar voren voor een verwerkingsinrichting, enerzijds gezien de verschillende hiermee verbonden milieu-aspecten en anderzijds gezien de ligging in het inzamelgebied van het te verwerken materiaal?
- Wat zijn de fysieke ingrepen als gevolg van de aanleg van de installatie, waaronder eventuele aanvullende infrastructuur buiten het terrein van de inrichting en uitwerpen tijdens de aanleg (óók bouwwerken)?
- Aan welke vormgeving en hoogte van de installaties wordt gedacht, alsmede de inpassing van het complex in de omgeving van de locatie. Hoe ziet de totale inrichting van het bedrijfsterrein eruit? Dit kan zonedig worden ondersteund met situatieschetsen.
- Een aanduiding van de fysieke ingrepen en uitwerpen waarmee buitengebruikstelling en afbraak van de inrichting gepaard gaan. Zullen deze beperkingen kunnen opleveren voor nieuwe bestemmingen van de locatie?

Calamiteiten

- Wat is de frequentie en tijdsduur van de diverse typen technische storingen die kunnen optreden (onder vermelding van de resulterende uitworp in ruimte en tijd), tevens bij opstarten of uit bedrijf nemen van onderdelen van de installaties?
- Inzicht moet worden gegeven in de maatregelen die worden getroffen indien onderdelen van het verwerkingssysteem langer buiten gebruik zijn dan gedurende normaal onderhoud c.q. in het geval van het volledig stagneren van de verwerking.
- Welke procedure wordt er gevolgd bij storingen?
- Op welke wijze wordt voorkomen dat bij het blussen van branden, in de Zerdicator op opslag, het ontstane bluswater ongezuiverd in het oppervlaktewater kan geraken?
- Welke beveiliging van onderdelen van de installatie zal worden toegepast in verband met de externe veiligheid?

Milieu-eisen

- Welke criteria[4] en welke uitworphoeveelheden worden voor de diverse reinigingssystemen en emissiebeperkende voorzieningen gehanteerd? Het betreft reinigingssystemen en emissiebeperkende voorzieningen met betrekking tot:
  - luchtverontreiniging
  - verontreiniging van oppervlaktewater en waterbodem
  - bodem- en grondwaterverontreiniging
  - geluidhinder en trillingshinder

---

4 Zie ook hoofdstuk 6: te nemen en eerder genomen besluiten.

- brand- en explosiegevaar, externe veiligheid.
- Tenminste dient voor de verschillende in aanmerking komende systemen een afweging te worden gemaakt naar:
- a. zuiveringsrendement en mogelijkheden tot flexibele aanpassing naar behoefte;
  - b. bedrijfszekerheid en onderhoud;
  - c. effecten op verschillende milieucomponenten;
  - d. beperking van af te voeren (chemische) afvalstoffen, alsmede hergebruik en nuttige toepassing van afvalstoffen;
  - e. de relatie van bovengenoemde aspecten a t/m d en de investerings- en bedrijfskosten.
- Hoe kunnen binnen het ontwerp van de installatie eventuele aanpassingen als gevolg van voorziene strengere milieu-eisen op economisch/technisch verantwoorde wijze worden aangebracht?
  - Van groot belang voor de beperking en beheersing van milieu-effecten is de bedrijfsvoering. Er dient dan ook een beschrijving te worden gegeven van de bedrijfsvoering bij normaal in werking zijnde installaties en van die situaties waarin onderhoud en reparaties worden uitgevoerd.
  - Op welke wijze is de interne milieuzorg binnen het bedrijf georganiseerd (zgn. milieuzorg-systeem of hiermee vergelijkbaar systeem)? Welke beschikbare specifieke deskundigheden voor de diverse milieu-aspecten zijn bij het personeel op dit punt aanwezig? Wie zijn de verantwoordelijke functionarissen? In hoeverre zijn verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken met betrekking tot milieuzorg vastgelegd?
  - Aangegeven dient te worden op welke wijze de metingen (monitoring) in ruimte en tijd van daadwerkelijke uitwerpen van de gerealiseerde installaties onder normale en bijzondere bedrijfsomstandigheden zal plaatsvinden en hoe zonodig op de wijze van bedrijfsvoering zal worden teruggekoppeld. Ook dient te worden aangegeven binnen welke grenzen procescondities mogen variëren bij een doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde procesvoering. Welke maatregelen worden - al of niet automatisch - genomen indien deze grenzen in variaties worden overschreden?

5.2 Alternatieven

De keuze van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven moet in het MER zorgvuldig worden gemotiveerd. De alternatieven zullen wat betreft diepgang en detaillering vergelijkbaar moeten zijn. In het MER moet worden aangegeven hoe het gestelde doel van het voornemen kan worden bereikt met behulp van de beschouwde alternatieven.

5.2.1 Nulalternatief

Het nulalternatief is het alternatief waarbij de voorgenomen aanleg van de verwerkingsinrichting niet zou plaatsvinden en waarbij de huidige verwerking voortgang zou vinden. Het voortbestaan van de huidige situatie dient in het MER te worden aangegeven als referentiekader voor de beschrijving van de alternatieven.

5.2.2 Inrichtingsalternatieven

Op de in de startnotitie aangeduide voorgenomen activiteit zijn alternatieven en varianten denkbaar met betrekking tot een aantal uit milieuhygiënisch oogpunt zeer belangrijke aspecten en onderdelen van de inrichting.

Als alternatieven moeten in ieder geval worden beschouwd:

- Mogelijke alternatieven ten aanzien van reinigingssystemen en emissiebeperkende voorzieningen (zie paragraaf 5.1, onderdeel milieu-eisen), waarbij wordt aangegeven welke technische, milieutechnische (hoeveelheid vrijkomende reststoffen, afvalwater, omvang emissies) en bedrijfseconomische factoren de keuze mede zullen beïnvloeden.
- In dit kader dienen tevens milieutechnische voorzieningen in de vorm van het inpandig maken respectievelijk ommuren van de Zerdirector en overige geluidproducerende installaties te worden behandeld.
- Alternatieven met betrekking tot de toepassing c.q. verwerking van produkten, reststoffen en afvalstoffen. Bij deze alternatieven dient eveneens te worden aangegeven welke technische, milieuhygiënische en bedrijfseconomische factoren een rol spelen bij de keuze van verwerking.
- Alternatieven met betrekking tot het ontstaan, de behandeling en lozing van de diverse afvalwaterstromen.
- Alternatieven met betrekking tot de inpassing van de verwerkingsinstallatie op het bedrijfsterrein en in de omgeving. De inpassing in de omgeving dient te worden beschouwd in relatie tot de verschillende hiermee verbonden milieu-aspecten.
- Alternatieven met betrekking tot interne milieuzorg door milieuhygiënisch verantwoorde bedrijfsvoering.

Het voorkeursalternatief bestaat uit varianten op onderdelen van de uitvoering. Deze varianten kunnen het gevolg zijn van de toepassing van milieubescherpende maatregelen.

5.2.3 Nadere milieubescherpende maatregelen

Nagegaan moet worden op welke wijze nadelige milieu-effecten die bij de aanleg en het functioneren van de installaties kunnen optreden, door mogelijke maatregelen zoveel mogelijk kunnen worden tegengegaan of kunnen worden verminderd. De afgeleide effecten van deze maatregelen moeten ook worden beschouwd.

Als mogelijke nadere milieubescherpende maatregelen zijn nog te noemen:

- het optimaliseren van het ontwerp van de installatie en de procesvoering met het oog op beperking van de emissies.
- de opvang, behandeling en (eventuele) lozing van regen-, percolatie- en proceswater;
- hekwerk en beplanting ter visuele afscherming;
- het terugdringen van de geluidproductie;
- het terugdringen van het aantal explosies[5];
- maatregelen in het geval dat de maximaal toegestane emissies door een of meer componenten worden overschreden;

---

5 Zie tevens inspraakreactie nr. 2, bijlage 4.

- maatregelen bij stofhinder en stank- en geurhinder bij opslag of het in werking zijn van de installatie.
- Maatregelen op het bedrijfsterrein om stofoverlast te voorkomen (stofvrij houden terrein, maatregelen bij stuifgevoelig materiaal, sproei-installaties, wasinstallatie voor wagens)?

5.2.4 Het alternatief met toepassing van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu

Het zogeheten "meest-milieuvriendelijke alternatief" dient volgens artikel 41 j, lid 3 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne volwaardig in het MER te worden beschreven.

Naar de mening van de Commissie komt voor het "meest-milieuvriendelijke alternatief" een combinatie van een zo milieuvriendelijk mogelijke uitvoering van de verschillende onderdelen van de op te richten installatie (paragraaf 5.2.3) met de genoemde milieubescherpende maatregelen (paragraaf 5.2.4) in aanmerking. Daarnaast zouden de volgende aspecten kunnen worden verwerkt:

- ten aanzien van de controle en acceptatie van te shredderen materiaal: een zo optimaal mogelijke controle op het verwijderd zijn van LPG-tanks en brandstof (in verband met brand- en explosiegevaar), systeemvloeistoffen, asbest e.d.;
- ten aanzien van de emissies ten gevolge van het gebruik van de installatie: optimale bedrijfsvoering en beperking van de emissies;
- het zoveel mogelijk beperken van de afvalwaterproductie;
- ten aanzien van het landschap: inpassing in de omgeving;
- ten aanzien van de vervoersstromen: regeling van de vervoersstromen met het oog op de bestaande verkeersstromen.

Van het ontwerp dient een specifiek meest doelmatig en milieuvriendelijk alternatief te worden aangewezen.

6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

In het MER wordt vermeld ten behoeve van welk(e) besluit(en) het MER is opgesteld en dienstig kan zijn en door wie of welke overheidsinstanties dit besluit zal worden genomen. Tevens wordt beschreven volgens welke procedure (met eventuele coördinatie van de eveneens te nemen besluiten in de sfeer van de ruimtelijke ordening) en tijdplan dit geschiedt en welke adviesorganen en -instanties daarbij formeel of informeel zijn betrokken. Voorts dient te worden vermeld welke ter zake doende overheidsbesluiten reeds zijn genomen en welke openbaar gemaakte beleidsvoornemens beperkingen kunnen opleggen of randvoorwaarden stellen aan de betreffende besluiten waarvoor het MER is opgesteld, dit onder vermelding van de status van deze besluiten (hardheid; hoe lang geleden genomen).

In dit verband dient speciale aandacht te worden besteed aan besluiten met betrekking tot vaststelling van het ontwerpplan voor de verwijdering van autowrakken in Zuid-Holland 1989-1994.

Ook wordt gedacht aan normen, richtlijnen en uitgangspunten van milieubeleid: de Afvalstoffenwet, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, de Wet chemische afvalstoffen, Wet geluidhinder, Wet bodembescherming, de Richtlijn voor provinciale plannen inzake de verwijdering van autowrakken, de Richtlijn gecontroleerd storten, Modelvoorschriften afvalstoffenwetvergunning voor inrichtingen voor het verwerken van autowrakken en de TA-Luft 1986, provinciale en gemeentelijke verordeningen, afzonderlijke besluiten van zuiveringsschappen en waterschappen, vigerende bestemmingsplannen en de eventuele beperkingen die daaruit voortvloeien[6].

Daarnaast dient in het MER aandacht te worden besteed aan de beleidsvoornemens uit de volgende documenten:

- het Nationaal Milieubeleidsplan;
- het Indicatief Meerjarenprogramma Milieubeheer 1985-1989;
- het Indicatief Meerjarenprogramma Water 1985-1989;
- het voorlopig Indicatief Meerjarenprogramma Bodem;
- het Indicatief Meerjarenprogramma Afvalstoffen 1985-1989;
- het Indicatief Meerjarenprogramma Chemisch Afval 1985-1989;
- Notitie inzake preventie en hergebruik van afvalstoffen, 1988;
- Provinciaal Afvalstoffen Plan Zuid-Holland voor de verwijdering van huishoudelijk afval, grof huisvuil, met deze stoffen te verwerken bedrijfsafval en bouw- en sloopafval;
- Provinciaal waterkwaliteitsplan;
- Streekplan.

Evenzeer dient te worden aangegeven welke besluiten (in een later stadium) nog zullen (moeten) worden genomen in het betreffende studiegebied en daarbuiten, teneinde het project ten uitvoer te kunnen brengen.

---

6 In dit verband dringt de Commissie er op aan de TA-Luft 1986 of een latere uitgave (Erste Allgemeine Verwaltungsvorschrift zum Bundes-Immissionsschutzgesetz, Technische Anleitung zur Reinhaltung der Luft, 1986) als richtlijn te hanteren bij het ontwerp van de verwerkingsinstallatie.

7. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELINGEN VAN HET MILIEU

De bestaande toestand van het milieu dient voor de beschouwde locatie te worden beschreven voorzover van belang voor de voorspelling van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en alternatieven. Voor de beoordeling van de gevolgen van de activiteiten is ook een beschrijving van de te verwachten autonome ontwikkeling van het milieu, indien de activiteit niet zal worden ondernomen, van belang. De autonome ontwikkeling bestaat uit ontwikkeling van de locatie voor de situatie waarin de verwerkingsinrichting niet zal worden gebouwd.

De beschrijving van deze situatie zal vooral dienen als referentiekader voor de aanduiding van de gevolgen voor het milieu en de onderlinge vergelijking van de alternatieven. Het verdient aanbeveling om de beschrijving op te bouwen aan de hand van een aantal indicatoren voor milieu-omstandigheden en de veranderingen daarin. Aan de hand daarvan kan de toekomstige ontwikkeling van het milieu systematisch worden gevolgd.

De locatie en de in milieuhygiënisch, (geo-)hydrologisch-, ecologisch- en historisch-landschappelijk opzicht aangrenzende gebieden, die door de activiteit en de bijbehorende infrastructuur direct of indirect kunnen worden beïnvloed vormen samen het studiegebied. De omvang van bedoelde invloedssfeer kan verschillen afhankelijk van het milieu-aspect (lucht, bodem, (grond-)water, geluid etc.) dat in beschouwing wordt genomen.

In het algemeen kan worden gesteld dat de omvang van het studiegebied wordt bepaald door de maximale reikwijdte van de effecten per milieu-aspect.

De Commissie vraagt in het MER voor de volgende aspecten van het studiegebied de aandacht:

a. abiotische aspecten:

- luchtkwaliteit en vooral belasting van de ozonsfeer met toxische bestanddelen en stoffen die de ozonsfeer kunnen aantasten onder normale en bijzondere bedrijfsomstandigheden (explosies), alsook stank, stof;
- bodem-, grondwater-, oppervlaktewater- en waterbodempkwaliteit, chemische samenstelling en bestaande verontreiniging, bestaande lozingen;
- geluidcontouren (industrie, verkeer) en trillingen;
- externe veiligheid.

b. biotische aspecten:

Aanwezige natuurwaarden in de naaste omgeving, zoals flora en vegetatie (vegetatietypen, indicatorsoorten voor milieucondities en levensgemeenschappen; bijzondere soorten), fauna (soorten, aantallen, indicatorsoorten voor milieucondities en levensgemeenschappen; bijzondere soorten, functies van het gebied).

Ook ontwikkelingspotenties van de aangrenzende gebieden zullen daarbij aan bod moeten komen.

c. Landschap, bodemgebruik

- visueel-ruimtelijke kenmerken;
- het karakter van het landschap;

- huidige bestemmingen en functies van de locatie en de omgeving: zijn er gevoelige objecten (bestaand en voorgenomen) in de directe omgeving van de locatie, zoals gevoelige industrieën (bijv. levensmiddelenindustrieën), woongebieden, glastuinbouw- en landbouwgebieden, natuurgebieden, stiltegebieden, recreatiegebieden, waterwingebieden, cultuurhistorische en archeologische objecten die vooral gevoelig zijn voor verontreiniging via het grond- en oppervlaktewater en/of via de lucht of gevoelig zijn voor geluid, trillingen en explosies?

d. Te verwachten ontwikkelingen

Bij de beschrijving van de autonome ontwikkeling is vooral van belang, welke milieugevolgen de plausibel te achten andere vormen van grondgebruik zonder aanleg van het voorgenomen object zullen hebben. Uitgangspunt is de situatie zonder verwerkingsinrichting, maar met reëel te voorziene autonome ontwikkelingen.

Bij de beschrijving van de autonome ontwikkeling behoren de mogelijke (na-ijlings) effecten te worden betrokken van nog lopende of inmiddels voltooide activiteiten (inzake stedebouw, recreatie, bedrijfsvestigingen), alsmede van activiteiten waarvan redelijkerwijs is te voorzien dat zij te zijner tijd zullen worden uitgevoerd.

Overigens zal bij deze beschrijving rekening moeten worden gehouden met eventuele volgeffecten van voltooide of lopende ingrepen in het studiegebied. Onzekerheden bij de beschrijving dienen duidelijk te worden aangegeven.

Het is van belang het kaartmateriaal bij de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu in het MER te presenteren op een gedetailleerde schaal, bijvoorbeeld 1:5.000 voor de locatie zelf, 1:10.000 voor de naaste omgeving en 1:25.000 voor de ruimere omgeving.

8. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

8.1 Algemeen

De beschrijving van de milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en alternatieven zal uiteindelijk moeten resulteren in een vergelijking tussen de verschillende alternatieven. Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient er rekening mee te worden gehouden, dat de gevolgen tijdelijk of permanent van aard kunnen zijn, of zelfs pas op langere termijn geleidelijk waarneembaar kunnen worden. De nadruk bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu behoort te liggen op die gevolgen die onomkeerbaar of nagenoeg onomkeerbaar zijn. Zowel positieve als negatieve gevolgen voor het milieu dienen in het MER te worden aangegeven.

Ook dient onderscheid te worden gemaakt naar het optreden van effecten als gevolg van de aanleg van de inrichting en als gevolg van het gebruik en het beheer van de locatie en de infrastructuur alsmede de uiteindelijke afbraak van de installaties. De te verwachten effecten dienen steeds te worden gerelateerd aan de bestaande toestand en de te verwachten ontwikkeling van het milieu. De effecten zullen zoveel mogelijk in hun onderlinge samenhang moeten worden beschouwd.

In de beschrijving van effecten in het MER dient naar het oordeel van de Commissie de meeste aandacht besteed te worden aan de effecten inzake lucht, bodem, oppervlakte- en grondwater, geluid, trillingen en externe veiligheid in het studiegebied. Deze effecten dienen uitvoerig te worden beschreven. Waar mogelijk dienen ze gekwantificeerd te worden gepresenteerd en te worden getoetst aan bestaande normen en streefwaarden. De overige in deze paragraaf te noemen effecten kunnen meer globaal en in kwalitatieve zin worden omschreven.

Naast de milieu-effecten van de voorgenomen activiteit voor de locatie, zal ook moeten worden ingegaan op de mogelijke invloeden van de voorgenomen activiteit en alternatieven op de totale afvalverwijdering in de provincie Zuid-Holland. Daarbij moet worden gedacht aan de afzet van reststoffen en produkten. Daarnaast moet worden aangegeven welke consequenties het initiatief en de alternatieven kunnen hebben voor het gebruik van de stortplaatsen.[7]

In het MER zullen de gebruikte methoden en modellen moeten worden beschreven en moet de mate van hun betrouwbaarheid worden aangegeven. Tevens zal een indicatie behoren te worden gegeven van de variatie in de voorspellingsresultaten die kan worden verwacht als gevolg van onzekerheden en onnauwkeurigheden in de methoden en modellen. Bij onzekerheid over het wel of niet optreden van effecten moet behalve de meest waarschijnlijke ontwikkeling ook de slechtst denkbare situatie worden beschreven.

---

7 Zie inspraakreactie nr. 1, bijlage 4.

8.2 Luchtverontreiniging

Te beschrijven is de huidige toestand met betrekking tot de achtergrondniveaus op leefniveau en de mogelijke veranderingen hierin (immissies) ten gevolge van de uitworp van stof en verbrandingsgassen van zowel de installaties als van het bedrijfsverkeer.

- Welke zijn de afstanden tot omringende landbouw en (woon)bebouwing en is er ook sprake van gevoelige objecten, zoals ziekenhuizen, natuurgebieden, o.i.d. in de omgeving?

Bij de geplande verwerkingsinrichting kan luchtverontreiniging ondermeer worden veroorzaakt door de volgende bronnen:

- onderdelen van de Zerdinator
- opslag-, overslag- en transportactiviteiten
- stookinstallaties en verbrandingsmotoren (verbrandingsgassen van verbrandingsmotoren van onder andere grijperkranen en transportwagens)
- het legen van stoffilterzakken, overslag van shredderstof en het optreden van explosies door brandstofresten in tanks of niet verwijderde LPG-tanks.
- lekkages bij aftappen van vloeistoffen
- verdamping uit niet afgedekte opslag van materiaal

Een beschrijving dient plaats te vinden van de gemiddeld te verwachten en maximaal toegestane stofconcentratie, concentraties zware metalen (ondermeer cadmium, lood en antimoon), organische componenten en verbrandingsgassen afkomstig van de bovenvermelde bronnen.

De genoemde veranderingen dienen, waar nodig, ook in samenhang (cumulatie) met die van andere (nieuwe) bronnen te worden beschreven.

8.3 Oppervlaktewater en waterbodem

- Bij de geplande verwerkingsinrichting kan verontreiniging van oppervlaktewater en waterbodem ondermeer worden veroorzaakt door lozing van:

- "gaswaswater" van de ontstoffingsinstallatie
- spuiwater van de cycloon wasinstallatie
- verontreinigd hemelwater afkomstig van verharde terreingedeelte (regen- en percolatiewater van de opslag van te verwerken materiaal, produkten, reststoffen en afvalstoffen)
- lenswater uit vrachtschepen
- overig bedrijfsafvalwater.

Hoe groot zijn de te verwachten emissies naar oppervlaktewater en waterbodem vanuit de bovengenoemde lozingen (hoeveelheid en samenstelling) en de lozingen bij de andere alternatieven.

- Welke voorzieningen worden getroffen om de uitwerpen naar oppervlaktewater en waterbodem te voorkomen of te beperken?
- Welke hoeveelheden afvalwater en van welke samenstelling worden op welk rioleringsysteem en/of oppervlaktewater geloosd, al dan niet na behandeling? Hoe zijn de emissies in vergelijking met andere afvalwaterreinigingstechnieken?
- Welke deposities en effecten op omliggende wateroppervlakten en waterbodems zijn te verwachten, met name bij storing in de procesgang?

- Welke beheersmaatregelen garanderen het hoogwatervrij blijven van het bedrijfsterrein?

8.4 Bodem en grondwater

- Hoe groot is de beïnvloeding van de bodem- en grondwaterkwaliteit in de huidige situatie op en buiten het bedrijfsterrein (zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin)? Welke (sanerings)maatregelen worden genomen?
- Bij de geplande verwerkingsinrichting kan bodem- en grondwaterverontreiniging optreden door ondermeer:
  - lekkende autowrakken
  - lekken tijdens het aftappen van brandstoffen, systeemvloeistoffen e.d.
  - lekkende ondergrondse en bovengrondse opslagtanks
  - afvloeiing van verontreinigd hemelwater en afvalwater naar de bodem
  - niet afgevangen stof.
 Hoe groot zijn de te verwachten emissies naar bodem en grondwater vanuit bovengenoemde bronnen (hoeveelheid en samenstelling) en de bronnen bij de andere alternatieven?
- Welke voorzieningen en (controle)maatregelen worden getroffen om de uitwerpen naar bodem en grondwater te voorkomen of te beperken?
- Welke hoeveelheden van bovengenoemde lozingen en van welke samenstelling worden op welk rioleringsstelsel en/of oppervlaktewater geloosd, al dan niet na behandeling?
- Welke deposities en effecten op omliggende gronden zijn te verwachten, met name bij storing in de procesgang?

8.5 Geluid- en trillingshinder

- Waar zijn de geluidgevoelige en trillinggevoelige objecten gelegen: kantoren, bedrijfswoningen en woningbouw?
- Welke maatregelen en voorzieningen worden getroffen om een te hoge geluidproductie tegen te gaan?
- Hoe zijn de geluidcontouren buiten de terreingrens gelegen behorende bij de representatieve bedrijfsconditie en per beoordelingsperiode? Waar ligt de contour voor de 50 dB(A)-etmaalwaarde?
- Hoe hoog is op relevante punten buiten de terreingrens het niveau L_{Aeq} en L_{max} per beoordelingsperiode en op welke wijze dragen de diverse deelbronnen er toe bij? Wat zijn op deze plaatsen de eventuele bijdragen van verkeer en andere (bedrijfs-)activiteiten?
- Hoe vaak en in welke mate is de verwachting dat het maximale geluidniveau zal worden overschreden door calamiteiten (bijvoorbeeld explosies)?
- Hoe groot is de geluid- en trillingshinder als gevolg van de vervoersstromen (overdag respectievelijk 's nachts) naar en van de inrichting, alsmede als gevolg van het interne transport op het terrein van de inrichting?
- Welke trillingniveau's treden op relevante punten in de omgeving op ten gevolge van de voorberekingsinstallaties (knippen en persen) en de Zerdicator?

- Welke maatregelen en voorzieningen worden getroffen om eventuele trillingshinder te voorkomen of te beperken?

8.6 Externe veiligheid

- Waar zijn de brand- en explosiegevoelige objecten gelegen?
- Bij welke bedrijfsinstallaties en bedrijfsactiviteiten en in welke mate kan brand- en explosiegevaar optreden? Wat zijn de risico's voor de brand- en explosiegevoelige objecten (ondermeer explosieschade en -risico's)? In dit kader dient analoog aan geluidhinder een zonering te worden aangegeven.
- Welke voorzieningen en maatregelen worden getroffen om brand- en explosiegevaar te voorkomen of te beperken?
- Een beschrijving van het grootst mogelijk geloofwaardig ongeval en de te verwachten gevolgen daarvan voor enkele meteorologische uitersten. (Daarbij kan overwogen worden de invloed te beschouwen van mogelijke storingen in bedrijfsinstallaties op ecosystemen langs aangrenzende terreinen). Relevante ervaringen opgedaan met vergelijkbare installaties elders zouden moeten worden beschreven in verband met de milieugevolgen van calamiteiten voor in het bijzonder personen en verontreiniging van het milieu. Ingegaan dient te worden op het explosie- en brandgevaar. Hierbij acht de Commissie het ingaan op de risico's bij het optreden van gasexplosies van niet-verwijderde LPG-tanks van wezenlijk belang.
- De veiligheid als gevolg van de aanvoer van materiaal en afvoer van producten, reststoffen en afvalstoffen. Op welke tijdstippen kan de grootste concentratie van bedrijfsverkeer worden verwacht? In hoeverre is dit, in combinatie met de verkeersintensiteit, van invloed op de veiligheid van andere categorieën weggebruikers en medegebruikers van de industrieterreinen etc?
- Welke maatregelen worden genomen om broei van shredderafval te voorkomen?

8.7 Flora, vegetatie, cultuurgewassen, ecosystemen

- Wat zijn de effecten van de emissies via bodem, lucht en water van de installatie, in tijdsperspectief, op gevoelige objecten in de omgeving (zowel terrestrisch als aquatisch) zoals flora, vegetaties, fauna, ecosysteemtypen en landbouwgewassen?
- Indien sprake is van het innemen van koelwater, dan dient tevens te worden aangegeven wat daarvan de invloed is (door variaties in druk, temperatuur en/of mechanische effecten) op in het water levende organismen;
- Wat zijn de effecten van emissies van het bedrijfsverkeer op aan- en afvoerwegen.

8.8 Landschap

De volgende gegevens kunnen van betekenis zijn ten behoeve van een beoordeling van landschappelijke aspecten.

- a. Plattegronden
  - De situering van het complex (1:25.000).
  - De uitgewerkte situering met:
    - * het kavel- en inrichtingspatroon van de locatie (bijvoorbeeld 1:5.000).
    - * een tekening van de omgeving of een verticale luchtfoto waaruit duidelijk blijkt hoe momenteel de locatie en de omgeving is ingericht en hoe het complex kan worden ingepast in de omgeving (o.a. door middel van beplanting).
  - Een kaart waarop de zichtbaarheid van de hoogste gedeelten van de installatie op afstand is weergegeven. Met name de waarneembaarheid vanuit de omgeving is van betekenis (1:10.000).
- b. Aanzichten en profielen
  - Dwarsprofielen van het complex vanuit enkele richtingen of fotomontages op ooghoogte; eventueel een vogelvluchtsimulatie van het gehele complex in zijn omgeving.
- c. Overige gegevens
  - Welke voorzieningen worden getroffen om, indien de installatie 's-nachts wordt verlicht, uitstraling van het licht tegen te gaan, vooral ten opzichte van woonplaatsen?
  - Welke zijn de terreinafscheidingen, voor zover de fotomontages of andere gegevens hierin geen inzicht verschaffen.
  - Welke maatregelen worden voorzien om de hoeveelheid zwerfvuil op en rond het terrein en langs de aanvoerwegen te beperken?

8.9 Indirecte milieu-effecten

- Het realiseren van de Zerdicator impliceert het ontstaan van producten, reststoffen en afvalstoffen; een aantal daarvan vormt, gezien de kwantiteit en kwaliteit, veelal een potentieel milieuprobleem. In het MER zal moeten worden ingegaan op de milieu-effecten van de diverse toepassingen van producten, reststoffen en afvalstoffen, dan wel het storten of anderszins verwerken daarvan (ondermeer verbranden shredderafval).
Voorts zou inzicht moeten worden gegeven in de ontwikkelingen op het gebied van volumereductie door betere bewerking. Ook de mogelijkheden of de noodzaak van verdere kwaliteitsverbetering in civieltechnisch en milieuhygiënisch opzicht verdienen beschrijving. De invloed van de ontwikkelingen in kwalitatief en kwantitatief opzicht op de milieu-effecten van de hiervoor genoemde bestemmingen moeten worden geschetst.
- Hoe vindt controle op de bedrijfsvoering plaats? Bij deze beschrijving dient tevens een analyse te worden gepresenteerd van de risico's voor de bedrijfsvoering van het uitvallen van onderdelen van de inrichting en welke (eventueel onafhankelijke) inspecties zijn voorzien.
- Kunnen effecten worden verwacht die van invloed zijn op andere typen bedrijven (met name levensmiddelenbedrijven, farmaceutische bedrijven en tuinbouwbedrijven) in de omgeving?
- Secundaire effecten; met name zijn te noemen:
  - * de invloed op het gebruik, de gebruiksduur en de milieu-effecten van reeds in gebruik zijnde en nog in gebruik te nemen stortplaatsen;

- * de mogelijke invloed van de extra shreddercapaciteit op de concurrentiepositie en levensvatbaarheid van andere shredderbedrijven in de markt en de effecten daarvan op het milieu.

9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

De alternatieven moeten, althans wat hun milieu-aspecten betreft, worden vergeleken met als referentiekader de ontwikkeling van de bestaande toestand van het milieu, indien de verwerkingsinrichting niet zal worden aangelegd (autonome ontwikkeling ter plaatse). Hierbij dienen ook de normen en streefwaarden van het milieubeleid te worden beschouwd. Overige aandachtspunten bij dit onderdeel van het op te stellen MER zijn:

- een voorkeursvolgorde van de varianten per milieu-aspect;
- een beschouwing van de positieve en negatieve gevolgen van ieder alternatief en het belang daarvan voor de verschillende betrokken partijen;
- de mate waarin de initiatiefnemer denkt bij elk van de alternatieven het doel te kunnen verwezenlijken.

10. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE EN EVALUATIE ACHTERAF

Leemten in kennis en informatie die na de analyses van de milieu-effecten zijn overgebleven en die tot onvolledigheid leiden, moeten in het MER worden opgesomd, alsmede de redenen waarom deze leemten zijn blijven bestaan. Daarbij kunnen ook worden vermeld:

- Onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte invoergegevens.
- Gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden.
- Andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden met betrekking tot milieugevolgen op korte en langere termijn.

De vastgestelde leemten in kennis en informatie kunnen worden gezien als onderwerpen van voortgaande studie en behoren mede te worden betrokken bij een in concept op te stellen evaluatieprogramma van de daadwerkelijk optredende gevolgen voor het milieu. Deze nazorg die eveneens onderdeel vormt van m.e.r., dient betrekking te hebben op de doelgerichtheid van de getroffen voorzieningen en effect-beperkende maatregelen. Het MER kan al een idee geven wie het evaluatie-programma zal gaan uitvoeren en hoe zal worden gereageerd als aan bepaalde milieu-randvoorwaarden en milieu-kwaliteitseisen niet kan worden voldaan.

Van belang is een goede boekhouding van de gehele stoffenbalans en registratie van de afzet (mogelijkheden) van de verschillende produkten en reststoffen, alsmede een adequaat georganiseerde milieuzorg binnen alle geledingen van de bedrijfsorganisatie.

11. SAMENVATTING VAN HET MER

In de samenvatting van het MER of van de vergunningaanvraag, als het MER daarin is opgenomen, zal kort en overzichtelijk de kern van de belangrijkste onderdelen van het MER moeten worden weergegeven. Wat betreft de onderlinge vergelijking van de alternatieven kan dit b.v. gebeuren met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

De samenvatting dient aan bevoegd gezag en aan een zo breed mogelijk publiek voldoende inzicht te geven voor de beoordeling van het MER en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.

Ten aanzien van de opstelling van de samenvatting van het MER verdient het aanbeveling om de intenties van de wet scherp naar voren te brengen:

- Motivering van het belang van het voornemen.
- Keuze en motivering van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven, waaronder het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast.
- Beschrijving van de Ausgangssituatie van het milieu (mede ten behoeve van de evaluatie achteraf).
- Zo objectief mogelijke beschrijving en voorspelling van de effecten van de verschillende varianten.
- Vergelijkende beoordeling van de varianten tegen de achtergrond van normen en uitgangspunten van het milieubeleid.

Brief van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland met verzoek om advies

Provinciehuis
 Koningskade 1
 2596 AA 's-Gravenhage
 Postbus 90602
 2509 LP 's-Gravenhage
 Telefoon (070) 116611
 Telefax (070) 117090
 Telex 31088 cdkzh nl

Provincie Zuid-Holland
 Gedeputeerde Staten

De commissie voor de
 milieu-effectrapportage
 Postbus 2345
 3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Ingekomen:	# 100 000
Nr:	1468-89. Vt/Proal/Sw/Sc
Dossier:	244-01

Dienst : Water en Milieu   Ons kenmerk : 210410/2
 Afdeling : Algemeen Beleid en   Uw kenmerk : -
                   Coördinatie
 Contactpersoon : L. Hartholt
 Doorkiesnr. : 116582   Bijlagen : div.

Onderwerp : richtlijnen MER. Uit-   's-Gravenhage,
                   breiding Klöckner c.a.   02.10.1989
                   met een zerdirator

Bijgaand doen wij u, mede namens de minister van Verkeer en Waterstaat en het dagelijks bestuur van het zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden een door Klöckner Scrap Trading and Processing BV te 's-Gravendeel ingediende startnotitie toekomen.

In de startnotitie wordt kennisgegeven van het voornemen het bedrijf uit te breiden met een scheidingsinstallatie (zerdirator). Daarnaast wil men een aantal wijzigingen doorvoeren in de huidige bedrijfsvoering. De nieuw te plaatsen zerdirator heeft een capaciteit van circa 100.000 ton per jaar. Daarvan zal 70% worden benut voor schrootverwerking en circa 30% voor verwerking van autowrakken.

Dit is een m.e.r.-plichtige activiteit ingevolge het Besluit Milieu-effectrapportage, waarop de m.e.r.-regeling ex Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne (WABM) van toepassing is. De m.e.r.-plicht is in dit geval gekoppeld aan de te nemen besluiten op de aanvragen ingevolge de Afvalstoffenwet (AW) en de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren (WVO).

Bij uw antwoord dienst en afdeling op de enveloppe vermelden en datum en kenmerk op de brief.
 Het provinciehuis is met het openbaar vervoer bereikbaar via de tramlijnen 1 en 9 en de buslijnen 18, 65, 88 en 90 en ligt op ruim tien minuten lopen van het station Den Haag Centraal.

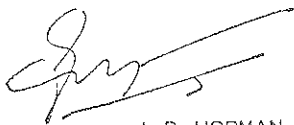
Ons kenmerk: 210410/2

Voor wat betreft de WVO zijn, afhankelijk van de wijze van lozen van afvalwater, respectievelijk het ministerie van Verkeer en Waterstaat en het dagelijks bestuur van het zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden de bevoegde instanties. De Afvalstoffenwet behoort tot onze bevoegdheid. Op grond van de in de WABM opgenomen m.e.r.-regeling zijn wij belast met de gecoördineerde voorbereiding en behandeling van het milieu-effectrapport (MER).

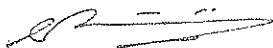
In dit verband is thans aan de orde het inwinnen van adviezen over de op te stellen richtlijnen voor de inhoud van het MER.

Gaarne zien wij, mede namens de overige bevoegde instanties, het advies van uw commissie ten aanzien van de te geven richtlijnen tegemoet. De bekendmaking van het voornemen in de Staatscourant en enkele regionale bladen doen wij u tevens ter informatie toekomen.

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,
griffier, voorzitter,

J. P. HOPMAN

S. PATIL

Openbare bekendmaking van de aanvang van de m.e.r.-procedure
in Staatscourant nr. 148 van woensdag 2 augustus 1989

PROVINCIE ZUID-HOLLAND

ZUIVERINGSSCHAP HOLLANDSE EILANDEN EN WAARDEN
MINISTERIE VAN VERKEER EN WATERSTAAT

INSPRAAK MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

**1. Oprichting Mestverwerkingsinstallatie Ecotechniek B.V.,
Dordrecht**

Ecotechniek B.V. heeft het voornemen een onderneming op te richten die zich zal richten op het verwerken van mest. De mest dient daarbij als grondstof voor de productie van verschillende eindproducten, waaronder een eiwithoudend product voor de kweek van vissen, van algen en zo mogelijk van andere gewassen.

**2. Uitbreiding van het schroot be- en verwerkingsbedrijf
Klöckner Scrap Trading & Processing B.V. te 's-Gravendeel
met een scheidingsinstallatie**

Klöckner Scrap Trading & Processing B.V. heeft het voornemen haar bedrijf uit te breiden met een scheidingsinstallatie (Zerdirator). Daarnaast wil men een aantal wijzigingen doorvoeren in de huidige bedrijfsvoering. Deze wijzigingen hebben tot doel de produktiewijze en de interne infrastructuur (logistiek) te verbeteren. De Zerdirator is naast het verwerken van schroot ook geschikt voor het verwerken van autowrakken en wilgoed. De installatie heeft een capaciteit van circa 100.000 ton per jaar. Daarvan zal 70% worden benut voor schrootverwerking en 30% voor verwerking van autowrakken.

Procedure

Voor beide activiteiten moeten vergunningen worden aangevraagd op grond van de Afvalstoffenwet (AW) en de Wet verontreiniging oppervlaktewater (WVO). Daarvoor moet eerst duidelijk zijn wat de effecten zijn van de oprichting respectievelijk uitbreiding voor het milieu. Dit wordt voor beide activiteiten onderzocht in een Milieu-effectrapport (MER). Hierbij worden ook alternatieven voor de wijze van uitvoering bekeken.

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat, het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden en het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland stellen richtlijnen op waaraan de milieu-effectrapporten moeten voldoen. Voordat deze richtlijnen worden vastgesteld kunnen opmerkingen en wensen over de inhoud van de richtlijnen kenbaar worden gemaakt aan het college van Gedeputeerde Staten. Dit college coördineert de voorbereiding en verdere behandeling van het MER.

Inzage

De startnotities voor de beide mer-procedures liggen van 7 augustus 1989 tot en met 6 september 1989 tijdens kantooruren ter inzage:

- in de bibliotheek van het Provinciehuis, Koningskade 1 te 's-Gravenhage, telefoon (070) 11 6611;
- bij de Directie Zuid-Holland van Rijkswaterstaat, Boompjes 200 gebouw Pakhoed, kamer 025 in Rotterdam, telefoon (010) 4 02 62 00;
- bij het Zuiveringsschap Zuidhollandse Eilanden en Waarden, Stationsweg 4 te Dordrecht, telefoon (078) 14 12 88;
- op de secretarie van de gemeente Dordrecht, Spuiboulevard 300, telefoon (078) 11 79 11 (alleen activiteit 1);
- op de secretarie van de gemeente 's-Gravendeel, Korte Smidsweg 22, telefoon (01853) 16 66 (alleen activiteit 2).

Buiten kantooruren is inzage mogelijk bij de hiervoor genoemde instanties na telefonische afspraak.

Opmerkingen met betrekking tot de te geven richtlijnen kunnen tot en met 6 september 1989 schriftelijk worden ingediend bij het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP 's-Gravenhage.

Als u van deze gelegenheid gebruik maakt wordt u verzocht duidelijk aan te geven op welke activiteit uw opmerkingen betrekking hebben.

Inlichtingen

Voor meer informatie over de procedure kunt u contact opnemen met de heer L. Hartholt, telefoon (070) 116582 of de heer D. Dubbeld, telefoon (070) 11 72 64.

BIJLAGE 4

LIJST VAN INSPRAAKREACTIES

nr.	datum	Persoon of instantie	Datum van ontvangst Provincie Z-Holland	Datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	31-08-1989	B.V. Handelonderneming Pametex te Den Haag	01-09-1989	05-09-1989
2.	31-08-1989	Hollandia Autowrakken B.V. te Amsterdam	01-09-1989	05-09-1989

B I J L A G E N

behorende bij het

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN
VOOR DE INHOUD VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
ZERDIRATOR KLÖCKNER TE 'S-GRAVENDEEL

(Bijlagen 1 t/m 4)